

แผนช่วยเหลือ / อพยพคนไทยกรณีเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมือง / เกิดสงคราม
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมานามา ประเทศบาห์เรน
ปี พ.ศ. 2553

1. ข้อมูลทั่วไป

บาห์เรนเป็นเกาะอยู่ในอ่าวเปอร์เซีย ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศใด มีพื้นที่ประมาณ 712 ตารางกิโลเมตร โดย ทิศตะวันออก ตรงกับฝั่งทะเลตะวันตกของอิหร่าน และห่างจากเมือง Bushehr ของอิหร่านประมาณ 357 กิโลเมตร ทิศตะวันตก ห่างจากฝั่งทะเลตะวันออกของซาอุดีอาระเบีย 25 กิโลเมตร โดยมีสะพาน Cause Way เชื่อมโยงระหว่างกัน ทิศใต้ ห่างจากฝั่งทะเลตะวันตกของกาตาร์ประมาณ 28 กิโลเมตร การเดินทางทางบกไปประเทศในกลุ่มอ่าวอาหรับทุกประเทศจึงใช้สะพาน Cause Way ที่เชื่อมกับประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นหลัก

2. ข้อมูลประชากรศาสตร์ คนไทยในพื้นที่ที่มีประมาณ 4 พันกว่าคน แบ่งออกได้ดังนี้

กลุ่มที่มาประกอบอาชีพและครอบครัว 2,800 คน

กลุ่มนักท่องเที่ยว 1,500 คน (จำนวนไม่แน่นอน)

3. การกำหนดแผนปฏิบัติการและการแบ่งระดับความรุนแรงของสถานการณ์ 3 ระดับ

3.1 ระดับที่ 1 การเตรียมความพร้อมในช่วงเหตุการณ์ปกติ

3.1.1 การติดตามและประเมินสถานการณ์เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

3.1.2 การสำรวจเส้นทางอพยพ จัดทำข้อมูลระยะทาง ระยะเวลาการเดินทาง

3.1.3 การปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินการให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

การเตรียมความพร้อมในสภาวะปกติ

ปัจจัยบังคับ สถานการณ์ปกติ

ปัจจัยควบคุม สถานการณ์ปกติ

เป้าหมาย เตรียมความพร้อมของ สอท.และผู้ที่เกี่ยวข้อง

รายการ	การดำเนินการ	หมายเหตุ
ตรวจสอบอุปกรณ์สื่อสารให้ใช้ได้ดีเสมอ	ดำเนินการแล้ว กำลังดำเนินการ	- ตรวจสอบอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้ว - จัดเตรียมอุปกรณ์จำเป็นอื่นๆ
ปรับปรุงทะเบียนรายชื่อคนไทย/ที่อยู่ติดต่อ	ดำเนินการแล้ว	กำลังปรับปรุงให้ทันสมัยตลอดเวลา
จัดตั้งเครือข่ายติดต่อกับคนไทย	ดำเนินการแล้ว	แต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มเพื่อดูแลคนไทยในแต่ละพื้นที่
สร้างความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง	ดำเนินการแล้ว	
ศึกษากรณีต้องอพยพคนไทย อาทิ จุดนัดพบเส้นทางอพยพ	ดำเนินการแล้ว	- กำหนดจุดรวมหลัก - กำหนดจุดรวมจุดย่อย - กำหนดจุดขึ้นเครื่องบิน - กำหนดเส้นทางอพยพ - เตรียมการที่พัก อาหาร และยา - จัดเตรียมยานพาหนะ - จัดลำดับบุคคลที่จะอพยพ - กำหนดสัมภาระที่อนุญาตให้นำติดตัวไป

รายการ	การดำเนินการ	หมายเหตุ
จัดทำเส้นทางเดินทางกรณีอพยพ	ดำเนินการแล้ว	
ประชาสัมพันธ์แผนอพยพให้ชุมชนชาวไทยทราบบ	ดำเนินการแล้ว	- จัดทำสารสนเทศแจ้งให้คนไทยรับทราบ สถานการณ์เป็นระยะ - แจ้งหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉิน 24 ชม.เพื่อติดต่อ สอท. รวมทั้งจัดทำตารางเวร จนท.รับผิดชอบการ รับแจ้งเหตุการณ์ฉุกเฉิน

3.2 ระดับที่ 2 การเตรียมความพร้อมเมื่อเริ่มมีสิ่งบอเหตุที่ไม่ปกติ

3.2.1 การประชุม การประสานแผน และการซักซ้อม/ยืนยันแผนการดำเนินการกับ หัวหน้ากลุ่มดูแลคนไทยต่างๆ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์สถานการณ์และแผนการดำเนินงานให้คนไทย ทราบ และให้คนไทยเดินทางกลับ ปทท. ให้มากที่สุด โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในบาหลีเรนและ กลุ่มเด็ก สตรี และคนชรา โดยดำเนินการเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

3.2.2 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และของใช้จำเป็นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เครื่องติดต่อสื่อสาร อาทิตี โทรศัพท์มือถือ โทรศัพท์ที่มีเครื่องตอบรับอัตโนมัติ โทรสาร แผนที่ เครื่องขยายเสียงแบบพกพา เครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในการยังชีพ อาทิตี น้ำดื่ม อาหารแห้ง และ ยารักษาโรค/ยาสามัญ (first aid) ยานพาหนะที่อยู่ในสภาพพร้อมปฏิบัติการได้ตลอดเวลา ได้แก่ รถยนต์ส่วนบุคคลของ สอท. และรถยนต์ ส่วนตัวของ ขรก.เป็นพาหนะหลัก และพาหนะเสริมเป็นรถยนต์ของหัวหน้ากลุ่ม ตลอดจนของคนไทย และ อาจเช่ารถยนต์ท้องถิ่นซึ่งจะมีอุปสรรค เนื่องจากรถยนต์เช่าในบาหลีเรนมีจำนวนจำกัด ไม่พอกับความ ต้องการหากเกิดวิกฤติการณ์จำเป็น อีกทั้งราคาสูงมากและผันแปรได้ตลอด

3.2.3 การจัดเตรียมเงินสดในมือทั้งเงินสดท้องถิ่นและเงินดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับงบประมาณการดำเนินการคาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ 200,000.- เหรียญสหรัฐฯ เป็นค่าอาหารและค่าเดินทางอพยพ

3.2.4 ประสานกับทางการบาหลีเรนและหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอความร่วมมือในการ อพยพคนไทย

3.2.5 ประสานกับเครือข่ายคนไทยและบริษัทนายจ้าง เพื่อรวบรวมคนไทย

3.2.6 การอพยพคนไทยออกจากพื้นที่อันตราย เช่น ในเขตจูปเพอร์ เขตสุรา ซึ่งอยู่ใกล้ ฐานทัพเรือสหรัฐฯ ให้ไปอยู่ในเขตที่ห่างไกลออกไปที่ปลอดภัยกว่า

ปัจจัยบ่งชี้
ปัจจัยควบคุม
เป้าหมาย

การเตรียมความพร้อมเมื่อมีสิ่งบอเหตุ
เริ่มมีข่าวความ ไม่สงบ ข้อพิพาท หรือการปะทะ
รัฐบาลท้องถิ่นยังคงควบคุมสถานการณ์ได้ การดำเนินชีวิตเป็น ไปตามปกติ
คนไทยรับทราบสถานการณ์ รับทราบจุดติดต่อ เตรียมพร้อมเดินทางออก
นอกประเทศ เตือนห้ามคนไทยที่จะเดินทาง ไปประเทศเป้าหมาย

รายการ	การดำเนินการ	หมายเหตุ
ติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิด	ดำเนินการต่อเนื่อง	- รายงานสถานการณ์ให้กระทรวงฯ ทราบเป็น ระยะๆ - ประชาสัมพันธ์สถานการณ์ที่ถูกต้องให้หัวหน้า คนไทยแต่ละกลุ่มทราบเป็นระยะ

รายการ	การดำเนินการ	หมายเหตุ
เร่งประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนไทยทราบและตระหนักถึงแผนอพยพของ สอท. และเตรียมพร้อมซักซ้อมการสื่อสารกับเครือข่าย	ดำเนินการต่อเนื่อง	- ประชาสัมพันธ์ชุมชนไทยและสร้างความเชื่อมั่นในมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยของ สอท. - จัดกงสุลสัญจรเพื่อประชาสัมพันธ์
ประสานการติดต่อกับหน่วยงานของบาหลีเรน	ดำเนินการต่อเนื่อง	
แจ้งข่าวให้คนไทยในพื้นที่เตรียมเอกสารเดินทางให้พร้อมเดินทาง รวมถึงวิชาประเทศที่อาจต้องเดินทางไปพักพิง	ดำเนินการต่อเนื่อง	- ออกข่าวประชาสัมพันธ์ชุมชนไทยเป็นระยะๆ
แจ้งเตือนคนไทยให้หลีกเลี่ยงการเดินทางเข้าประเทศเป้าหมาย		- ประสาน กต. ตม. พม. ปคส. ไม่ให้คนไทยเดินทางไปบาหลีเรน - แจ้งข่าวให้ชุมชนไทยทราบเป็นระยะ
ซักซ้อมมาตรการ รปก. ของ สอท.	ดำเนินการต่อเนื่อง	- จัดเวร ขรก. และลูกจ้าง - ตรวจสอบการใช้งานอุปกรณ์ และรถยนต์
ซักซ้อมกรณีต้องอพยพคนไทย เช่น จุดนัดพบเส้นทางอพยพ	ดำเนินการต่อเนื่อง	ประชุมกลุ่มหัวหน้าคนไทยเพื่อซักซ้อมความเข้าใจของแผนอพยพ

3.3 ระดับที่ 3 การอพยพคนไทยออกจากประเทศบาหลีเรน

3.3.1 ตั้งศูนย์ประสานงาน 24 ชม. เพื่อติดตามสถานการณ์และอพยพคนไทย

3.3.2 ตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อรวบรวมคนไทยจากพื้นที่ต่างๆ

3.3.3 กำหนดให้ สอท. เป็นศูนย์อำนวยความสะดวกช่วยเหลือคนไทย และให้ทำเนียบ ออท. จุดรวมย่อย และจุดรวมย่อยอื่นๆ ที่หัวหน้ากลุ่มคนไทยกำหนดขึ้น

3.3.4 กำหนดจุดรวมหลักเพื่อการอพยพออกนอกประเทศ

3.3.5 กำหนดเส้นทางอพยพ บาหลีเรนอยู่ใกล้กับอิหร่านมาก ซึ่งหากเกิดสงครามและมีการใช้ขีปนาวุธจะมีผลโดยตรงต่อประเทศในแถบอ่าวเปอร์เซียทั้งหมด การอพยพจึงต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วที่สุด และต้องมุ่งไปยังที่ที่ห่างไกลจากรัศมีของขีปนาวุธ ซึ่งเส้นทางอพยพที่เป็นไปได้มากที่สุดมีทางเดียวคือทางอากาศ ทั้งนี้เนื่องจากทางบกจะต้องข้ามสะพานเชื่อมโยงไปซาอุดีอาระเบียได้ทางเดียวและจะประสบปัญหาความยุ่งยากและล่าช้าจากด่านตรวจคนเข้าเมืองต่างๆ ตลอดจนความแออัดในช่วงวิกฤตการณ์ ซึ่งแม้ในช่วงปกติสะพานเชื่อมดังกล่าวก็มีปัญหาความแออัดอยู่แล้ว ส่วนทางเรือมีทางออกได้ทางเดียวคือทางช่องแคบฮอร์มุซ (Hormuz) ที่ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งอิหร่าน เชื่อมต่อระหว่างอ่าวเปอร์เซียกับทะเลอาหรับ และมหาสมุทรอินเดีย มีปากทางกว้าง 4 ไมล์ซึ่งเมื่อเกิดวิกฤตการณ์จะไม่สามารถเดินทางโดยเรือได้เนื่องจากยังอยู่ในรัศมีของอาวุธสงคราม และช่องแคบฮอร์มุซจะถูกปิดล้อมได้โดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง